

ženje sadnih dreves in porabljanje vsacega koščeka zemlje v kulturne namene krči pticam število ugodnih in varnih vališč, ter s tem omejuje pogoje njihovega obstanka in množenja na jako občutljiv način. K temu se družijo ostre zime s svojimi za ptice hudimi nasledki: gladom in mrazom. Surovi dečki in mnogo dvo- in štirinožnih živalij zalezava jih na vsak sled. Kolikor manjši pa postaja rod naših koristnih ptic, v toliko večjem številu množe se škodljive žuželke. Ker se jim zelo težko stavimo v bran, moramo tembolj misliti na naše koristne ptice — najmarljivejše sodelovalke pri uničevanju gosenic — in skrbeti za njih uspešno varstvo. Da se to za poljedelstvo prevažno vprašanje v najširših krogih narodovih udomači, treba je, da se naša mladina dobro podučí, kako je pomagati tem ljubkim živalicam v svojih hudih nadlogah. Z Vabičevim navodom v roki bo slednjemu starejšemu dečku — brez posebne pripomoči — omogočeno, vse pripraviti, kar je potrebno v varstvo koristnih ptičic. Z doslednim razširjanjem resnice, da nam veliko število ptic neizmerno koristi in da se neznatni v njih varstvo uporabljeni trud stoterno poplača, bomo z najboljšim uspehom in najcenejšim načinom omejili veliko nevarnost, katere nam preti po ogromno se množeci škodljivi golazni. S posebnim ozirom na našo vedno večjo veljavo sadjarstva se nujno priporoča, da vsi vse to ukrenemo, kar je potrebno v varstvo ptic. Poljedelska in bralna društva, okrajni in občinski zastopi, šolske oblastniže in tudi zasebniki naj torej mladino o tem velevažnem vprašanju podučujejo, kar se najuspešnejše doseže po imenovani brošurici, ki je spretno in poljudno pisana. Brošurica se dobiva pri g. F. Vabiču, nadučitelju v Runeču pri Ormoži. Cena: 1 komad za 15 kr., 10 komadov za 1 gld. 20 kr., 50 komadov za 5 gld., 100 komadov za 9 gld. Zaradi nje važne vsebine in nizke cene jo sl. šolskim voditeljstvom in krajnim šolskim svetom kar najtopleje priporočamo.

Krško in Krčani. Zgodovinske in spominske črtice. Spisal Ivan Lapajne, meščanske šole ravnatelj. Krško, 1894. Založil „Odbor za oplešanje mesta“ v Krškem. Tiskal Dragotin Hribar v Celji. Strani 146. Cena 1 gld. Vsebina knjige je jako zanimiva, tembolj, ker jo kinča mnogo lepih podob; pa tudi vnanja oblika dela vso čast Hribarjevi tiskarni.

Prošnja: Cenjeni čitatelji knjižice „Pouk o črtežih“ naj blagovoljno popravijo nastopne tiskovne napake:

Na strani	5.	v 21. vrsti	„razsežnost“	namesto	razmernost.
„	7.	„ 35.	„presečišča“	„	presečišč.
„	12.	„ 10.	„najme“	namesto	najame.
„	13.	„ 5.	„Pode, strope“	namesto	Podi, stropi.
„	21.	„ 29.	„čitaj prej „reflektira“	in potem	„absorbira“.
„	30.	čitaj	„Perpendikel, osnovnica“	in ne	osnovnica.

J. B.

L i s t e k.

Kaj je učitelj?

(Konec.)

Inspiciraj, če je zdravnik otrokom z uspehom „kožé“ stavil, da napolniš v to pripravljeno polo ter je ja ne pošleš prepozno predstojnemu šol. oblastvu, da se more pravočasno „ad acta“ položiti. Dan prepozno, pa dobiš poziv. Ko bi se tudi naše remuneracije tako točno izplačevale!

Posebno pa glej, da se uprav srdito spustiš s svojo šolsko armado v boj proti glogovemu belinu in njega gosencam — glej! da v majniku, ko slavec ljubezen v prsih, nosiš ti pogin in smrt v sicer rahlem tvojem sreci proti zagrizenemu sovražniku kmetijstva — proti hrostu! Zgodaj ob zori zalezuj tega zaspaneta, tresi, bij, pobiraj, pari...

pa ne pozabi svinčnika, ne da spišes nekrolog, ampak da opisuješ to divje klanje ter začrtavaš vestno, koliko je število palih! — In ko je morija končana, ko zavlada mrtvaška tišina v broščevih slojih, — potem še le se odsopi, pa poročaj uljudno: „Vse je palo, le jeden par je ušel, da ne izgine to žuželče pleme s sveta! Tega bi pa z ozirom na priradopišno vedo in z ozirom na poezijo v otroškem življenju ne bilo želeli, zato se prepnižno stavlja predlog, da se oni ubegli par ne zasleduje in preganja dalje!“

V duhu me vodi pot mimo širnega polja . . . samo proso v zorenji je. Sredi njega pa se pogumno dviguje slabotno postavišče s preveliko pipo v zobeh in s puško — ne najnovejše iznajdbe — v rokah. Ogrnjen je močiz z razdrapanim plaščem, pokrit s klobukom, ki se je ohranil še od „gmej-potopa“ semkaj, za klobukom pa ima pošteno petelinje pero.

Srdito prevrača oči v svetelj jezi svojeji, meri in meri s pušo na tatinski vrabji rod, ki hiti zobat zlato proseno zrnje, ne zmené se zanj! — Pomeri i v nas, pa . . . ne! — pozdravlja nas! — Li nas pozna? „Da, da, . . . ti si . . . kolega? Kje sva se že videla? — Je že res! Na Grmu onega leta je bilo! — Kakó kaj . . . si li zdrav?“ — „Hvala, brate, zdrav! Le nekoliko lačen sem . . . pa nekaj obleke bi mi trebalo; pa na kmetih že gre! Ko bi mi le bilo moči k sapi priti! Sušica se me prijemlje . . . tako sem uprežen!“ „Le potrpi, bode že bolje; pa vsaj ti daje tudi vzvišen poklic novih moči, da ne omagaš! Pomisli: strašilo v prosu!“ — „Da, da — misel, da ne živim zaman, me krepi . . . toda oprasti, brate, moram po službenih opravkih; vidiš one poredneže?! Zdrav!“ „Servus . . . pa grdo se drži, da se ti na lici vidi tvoj časten „omt!“ zaklical sem še.

Užaljen sem zrl za njim . . . misleč: Še tega je treba bilo! . . . pa . . . prebudil sem se; sanjalo se mi je. Ne vem pa kako, da mi te sanje ne hote iz mislij!

Samosvestno — mirno bodeš čakal pohvalnice, nagrade, križca za vsa ta opravila, spominjaje se svetopisemskega izreka: Išcite najprej . . . vse drugo vam bode privrženo!

Pa prijatelj! tu na zemeljskem torišči nikari ne čakaj priznanja, plačila! Delaj pridno, navdušeno . . . za plačilo pa potrpi še nekoliko! Ko bi mi ne bil tak brezverec, tolažil bi te: „Tvoje plačilo je obilno v nebesih!“ Tako ti pa še te tolažbe podajati ne morem.

Pri kraji sem. Drzno prašam vas le-še: „Ni-li učitelj res „ein Mädchen für Alles“?“

Č.

Naši dopisi.

Iz ljubljanske okolice. (Konferencija.) Okrajna učiteljska konferenca za ljubljansko okolico vršila se je dne 18. julija t. l. v I. mestni šoli v Ljubljani. Ob 9. uri otvori gospod c. kr. okrajni glavar vladni svetnik Janez Mahkot zborovanje s prijaznim pozdravom na došle učitelje in učiteljice. V svojem jedrnatem govoru spominja se z najlepšimi besedami prerano umrlega g. nadzornika Ivan Tomšiča, ter pozivlja skupščino, naj v znamenje sožalja vstane, in tudi naj se deputacija v imenu učiteljstva pokloni vdovi pokojnika gospej Ivani Tomšič. Nadalje predstavlja g. Fran Grkmana, kot nadzornika za to leto.

Nadzornik g. Fr. Grkman pozdravlja skupščino v prijaznih besedah, dalje g. vladnega svetovalca in navzoče goste gg. mestne učitelje ter naznanja, da sta učitelj g. Bezeg in nadučitelj g. Kogej se radi bolezni opravičila priti h konferenci.

Svojim namestnikom imenuje nadzornik g. nadučitelja Levstika, a zapisnikarjema sta bila voljena po vzkliku gg. Jaklič in Sič.

Prebravši razne ukaze višjih šolskih oblastev, omenja g. nadzornik v svojih opazkah na nadzorovanih šolah. Izraža se povse povoljno o napredku in disciplini, ter pozivlja